

Farmakognozja – ćwiczenia – przykładowy zestaw pytań kolokwialnych 2021/2022, kolokwium drugie

Kolokwium pisemne trwa 1 godzinę, po czym następuje kolokwium praktyczne (dwie tury po pół grupki ćwiczeniowej, po 40min. każda).

Odpowiedzi udzielać należy nie na zestawie pytań, a na kartach odpowiedzi, w razie potrzeby przepisując zdania i uzupełniając miejsca oznaczone [...].

W przypadku wymieniania/opisywania substancji roślinnych, każdorazowo obowiązuje pełna systematyka (substancja, roślina, rodzina : j.polski, j.taciński) oraz wskazanie czy dana substancja jest farmakopealna.

Liczby w nawiasach oznaczają orientacyjną maksymalną wagę elementów pytań, wyrażoną punktami (niekiedy podkreślone są elementy niezbędne dla zaliczenia odpowiedzi); za każde pytanie można zdobyć maksymalnie 10 punktów i następujące oceny: >9 – bdb, >8-9 – pdb, >7-8 – db, >6-7 – ddb, >5-6 – dst.

Osoby podające jednocześnie informacje prawdziwe i fałszywe lub/i narażające potencjalnego pacjenta na niebezpieczeństwo, nie uzyskują oceny pozytywnej.

- Opisz **dwie substancje roślinne**, dostarczające **wybranej grupy substancji chemicznych innych niż alkaloidy**. Dla każdej z omawianych substancji roślinnych podaj: systematykę, status farmakopealny z ewentualnym sposobem standaryzacji i pochodzenie/regiony pozyskiwania ^{2,5p}, ich skład chemiczny z uwzględnieniem wzorów istotnych związków chemicznych ^{2p}, działanie/właściwości farmakologiczne wraz z mechanizmami aktywności ^{2,5p}, zastosowanie w leczeniu i ewentualne przeciwwskazania ^{2p}; krótko opisz **wybrany aspekt** charakterystyczny dla **tej grupy związków chemicznych** (np. zdefiniuj szczegółowo tę grupę związków chemicznych, określ sposób otrzymywania tej grupy związków chemicznych z materiału roślinnego, itp....) ^{1p}.
- Dla **wybranej substancji roślinnej wykorzystywanej ze względu na zawartość wybranej grupy alkaloidów** opisz: systematykę, pochodzenie i rejony pozyskiwania **tej substancji roślinnej** ^{1,5p} oraz jej skład chemiczny (z uwzględnieniem wzorów) ^{2,5p}. Dla **tej grupy alkaloidów** przedstaw właściwości farmakologiczne wraz z mechanizmami działania ^{2,5p}, ich zastosowania i ewentualną toksyczność/działania niepożądane ^{2,5p}. Krótko omów **wybrany aspekt** charakterystyczny dla **tej grupy alkaloidów** ^{1p}.
- Opisz **wybraną substancję roślinną** stosowaną jako **remedium ...**. Podaj: pełną systematykę, status farmakopealny z ewentualnym sposobem standaryzacji i pochodzenie/regiony pozyskiwania ^{2,5p}; scharakteryzuj chemizm, zilustruj go odpowiednimi wzorami ^{2,5p}; przedstaw mechanizm działania ^{2p}, zastosowania ^{2p} i istotne przeciwwskazania / działania niepożądane ^{1p}.
- Przepisz zdania, uzupełniając:
 - a-b) Przedstawiona obok **wzorem A (B)** substancja należy do grupy [...] ^{0,5p} i jest to [...] ^{1p}; **podaj pewną szczególną informację o tej substancji chemicznej** (np. wskaź substancje roślinne dostarczające tego związku chemicznego, określ rejony pozyskiwania roślin macierzystych, określ działanie lub zastosowanie tej substancji chemicznej, itp.) ^{1p}.
 - c-d) Narysuj wzór **substancji C (D)**. Związek ten należy do grupy [...] ^{0,5p} i jest to [...] ^(1p); **podaj pewną szczególną informację o tej substancji chemicznej** (np. wskaź substancje roślinne dostarczające tego związku chemicznego, określ rejony pozyskiwania roślin macierzystych, określ działanie lub zastosowanie tej substancji chemicznej, itp.) ^{1p}.
wzór A **wzór B**
- Spośród podanych 10 zdań, wskaź prawdziwe i nieprawdziwe (po ^{1p} za każdy prawidłowy wybór); np.:
 - a) Dowolne substancje roślinne o smaku wyraźnie gorzkim można polecać jako goryczowe (*remedia amara*).
 - b) Syrop tymiankowy stosujemy objawowo w kaszlu, ponieważ działa przeciwkaszlowo.
 - c) ... - j) ...